آیین‌نامه اعطای جایزه ابوالقاسم قربانی

مقدمه

دربارهٔ ریاضیات ایران در قبل از ظهور اسلام اطلاع دقیقی در دست نیست. در دوران طلایی ایرانی-اسلامی، سهم ایرانیان در حفظ و تعالی ریاضیات شایان توجه است. پس از چند قرن رکود علمی با تأسیس دارالفنون، دارالمعلمین عالی و دانشگاه تهران راه توسعه از جمله پیشرفت ریاضی کشور گشوده شد. عدّه‌ای به خارج اعزام شدند و پس از بازگشت، به اشاعهٔ شاخه‌هایی از ریاضیات پرداختند. نتیجه اینکه در حال حاضر در چند زمینهٔ خاص ریاضی متخصصان زیادی به تدریس، تحقیق و تولید مشغول‌اند؛ امّا، شاخهٔ تاریخ ریاضیات، با همهٔ اهمیتی که دارد با اقبال روبه‌رو نبود و تنها تعداد انگشت‌شماری از دانشمندان ایرانی به آن پرداختند. در این میان کار استاد ابوالقاسم قربانی به‌طور چشمگیری برجسته است. چرا که این شخصیت، با استعدادی وصف ناشدنی و عشقی بی حدّ، یکه و تنها، محققّانه، بخشهای مهمی از تاریخ ریاضیات دوران طلایی را باز شکافت و با ارائه آثاری بدیع نام خود را جاودان ساخت.

به منظور تحقق چند هدف، شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران حمایت از تأسیس جایزهٔ استاد **ابوالقاسم قربانی** را وظیفه دانست و با حمایت جدّی خانوادهٔ قربانی این آیین‌نامه را تدوین کرد.

مادهٔ ۱ . هدف

به منظور جلب توجه به اهمیت تاریخ ریاضیات، تجلیل از مقام علمی محقّق فرزانه زنده‌یاد استاد ابوالقاسم قربانی و تقدیر از صاحبان مقالات برتر در زمینهٔ تاریخ ریاضیات، انجمن ریاضی ایران جایزه‌ای با عنوان **جایزهٔ استاد ابوالقاسم قربانی** اعطاء می‌کند.

مادهٔ ۲ . هیأت امناء جایزه

هیأت امناء جایزه مرکب از نماینده شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران و چهارتن از صاحبنظران تاریخ ریاضیات کشور است که به صورت افتخاری برای یک دورهٔ سه ساله، پس از مشورت با اعضای دورهٔ قبل، توسط شورای اجرایی انجمن انتخاب می‌شوند.

تبصرهٔ ۱. از آقای دکتر حسن قربانی یا نمایندهٔ خانوادهٔ قربانی برای شرکت در جلسات هیأت، ارائه نظر و حمایت از فعالیتها، دعوت به عمل می‌آید.

تبصرهٔ ۲. نخستین دورهٔ کار هیأت از اول فروردین ماه سال ۱۳۸۲ آغاز می‌شود و تجدید انتخاب اعضای منتخب هیأت حداکثر برای دو دورهٔ متوالی مجاز است.

تبصرهٔ ۳. هیأت در نخستین نشست دورهٔ مربوط به خود، که به دعوت رئیس انجمن تشکیل می‌شود، یکی از اعضاء را به عنوان رئیس انتخاب می‌کند. ادارهٔ جلسات، ثبت و نگهداری صورتجلسات و سایر اوراق لازم و همچنین انجام مکاتبات مربوط برعهدهٔ رئیس هیأت است.

مادهٔ ۳ . وظایف هیأت امناء جایزه

۱.۳. تلاش برای تأمین هزینه‌ها و تقویت منابع مالی، از طریق ارتباط با اشخاص حقیقی و حقوقی و ترغیب آنان جهت کمک به تداوم اعطای جایزه و تعالی آن.

۲.۳. قبول یا ردّ هدایا.

۳.۳. تعیین نوع، میزان، زمان و نحوهٔ اعطای جایزه.
۴.۳. کمک به شورای اجرایی دربرگزاری مرتب و پربار سمینارهای تاریخ ریاضیات، که ترجیحاً دو سالانه خواهند بود.
۵.۳. تدوین و تصویب فرمها، معیارها، امتیازبندیها و دستورالعملهای لازم جهت ارسال به دبیران کمیته‌های علمی سمینارهای تاریخ ریاضیات.
۶.۳. بررسی پیشنهادهای کمیته‌های علمی سمینارهای تاریخ ریاضیات جهت انتخاب نهایی آثار برجسته.
۷.۳. ارائه گزارش نهایی و برآورد هزینه‌های لازم به شورای اجرایی جهت تأیید و صدور دستور پرداخت طبق مادهٔ ۵.
۸.۳. هماهنگی با شورای اجرایی جهت برگزاری شایستهٔ مراسم اعطای جایزه.
۹.۳. انجام هر اقدام لازم دیگر با توجه به مفاد اساسنامهٔ انجمن و این آیین‌نامه.

تبصرهٔ ۴. درصورتی که سازمان علمی-فرهنگی معتبری برای بزرگداشت عالمان ریاضی کشور سمیناری برپا کند که مورد تأیید شورای اجرایی انجمن باشد، هیأت می‌تواند، جهت جلوگیری از وقفه در اعطای جایزه، مقالات ارائه شده در زمینه تاریخ ریاضیات را مدّنظر قرار دهد و یا پیشنهاد خود را جهت تداوم اعطای جایزه به شورای اجرایی بفرستند.

مادهٔ ۴. روش انتخاب آثار برجسته

معمولاً کمیتهٔ علمی سمینار تاریخ ریاضیات که در آن نمایندگان انجمن هم عضویت دارند با استفاده از فرمها، معیارها، امتیازبندیها و دستورالعملهای موضوع بند ۵.۳ بهترین آثار ارائه شده را برمی‌گزینند. دبیر کمیتهٔ علمی موظف است صورتجلسهٔ مربوط را که به تأیید اعضای کمیتهٔ علمی رسیده باشد حداکثر شش ماه پس از برگزاری سمینار به رئیس هیأت امناء جایزه و نسخه‌ای از آن را به رئیس انجمن بفرستند.

مادهٔ ۵. پرداخت هزینه‌ها

۱.۵. حساب کوتاه مدت به شمارهٔ ۴۷۰۰۱۰۳۰۱۰۶۶۰ نزد بانک پارسیان به نام انجمن ریاضی ایران برای این جایزه معرفی شده است و برداشت از این حساب تنها بر اساس مفاد این آیین‌نامه مجاز است. مجموع مبالغی که به منظور اعطای هر جایزه هزینه می‌شود نباید از دو سوم سود حساب بلندمدت مزبور، در فاصله زمانی مربوط، تجاوز کند.
۲.۵. رئیس هیأت امناء جایزه گزارش مکتوب کار هیأت را که نتیجهٔ نهایی انتخاب اثر برتر و ریز کلیهٔ هزینه‌ها را در بردارد جهت طرح در شورای اجرایی به انجمن می‌فرستد. شورا پس از بررسی گزارش، اجازهٔ تهیهٔ لوح، خرید جایزه و برداشت هزینه‌ها را از حسابهای ویژهٔ جایزه صادر می‌کند.

تبصرهٔ۵. در ترازنامهٔ مالی که در هر سال به مجمع عمومی انجمن ارائه می‌شود، دخل و خرج و موجودی این دو حساب، با ذکر نام جایزه، به تفکیک ذکر خواهند شد.

مادهٔ ۶ .تغییر آیین‌نامه

هرگونه تغییر در مفاد این آیین‌نامه، با پیشنهاد هیأت امناء جایزه و تصویب شورای اجرایی انجمن انجام می‌شود و متن آن در خبرنامهٔ انجمن درج می‌گردد.

نسخه اولیه این آیین‌نامه در شش ماده و پنج تبصره در نشست مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱۴ شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران تصویب شد. نسخه بازنگری شده این آیین نامه در جلسهٔ مورخ ۱۴۰۵/۸/۱۲ شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجراست.